

2023'te Türkiye'de elektriğin en ucuza üretildiği kaynaklar güneş ve rüzgar olacak

- **SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi ve BloombergNEF tarafından düzenlenen 'Türkiye'nin Enerji Dönüşümünde Kısa Vadeli Yatırımları Hızlandırmak için Uzun Vadeli Çözümler' toplantısında BloombergNEF'in hazırladığı 'Türkiye Enerji Piyasasının Uzun Vadeli Görünümü' başlıklı rapor açıklandı.**
- **2050 yılına kadar Türkiye'nin kurulu gücünün iki katına çıkacağı öngörülüyor. Bunun yarısını rüzgâr ve güneş enerjisinin oluşturması bekleniyor.**
- **2050 itibarıyla güneş enerjisi yatırım maliyetlerinin yüzde 77, rüzgârın ise yüzde 56 daha düşmesi, 2023'te de yeni rüzgâr ve güneş enerjisi kurulu gücünden üretilecek elektriğin yeni termik santrallerden daha rekabetçi olması bekleniyor.**

SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi ve Bloomberg New Energy Finance'in (BloombergNEF) birlikte düzenlediği **'Türkiye'nin Enerji Dönüşümünde Kısa Vadeli Yatırımları Hızlandırmak için Uzun Vadeli Çözümler'** toplantısı bugün İstanbul'da gerçekleştirildi. **SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi Yönlendirme Komitesi Başkanı Selahattin Hakman'**ın ev sahipliğini yaptığı etkinlikte, gelecek 30 yılda yenilenebilir enerji kaynaklarının Türkiye'nin elektrik üretimindeki payı ve etkisi ele alındı, enerji dönüşümündeki gelişmelerin piyasa üzerindeki etkileri tartışıldı.

Toplantıda BloombergNEF'in hazırladığı **'Türkiye Enerji Piyasasının Uzun Vadeli Görünümü'** raporu, kurumun **Avrupa, Ortadoğu & Afrika Politika Analisti Katherine Poseidon** tarafından açıklandı. BloombergNEF'in her yıl yayınladığı ve enerji sektörünün küresel ölçekte uzun vadeli ekonomik tahminlerine dayanılarak hazırlanan raporda, uzun vadeli değişimlerin Türkiye'nin elektrik sektöründeki kaynak türlerine etkisine yer veriliyor. Çalışmada, 2050 yılına kadar Türkiye'de yenilenebilir enerji kaynaklarına yapılabilecek yatırımlar ve bunun ekonomik yansımaları inceleniyor.

SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi'nin **'Türkiye'de Enerji Dönüşümü: Yatırımlar ve Fırsatlar'** serisinin ikincisi olan etkinliğin açılış konuşmasını yapan Selahattin Hakman, önümüzdeki yıllarda elektrik üretiminde yenilenebilir kaynakların payının artacağına dikkat çekti. Hakman, "SHURA tarafından yapılan çalışmalarda da Türkiye'nin elektriğinin yüzde 50'sinin rüzgâr, güneş ve diğer yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanabileceği ortaya konulmuştu. BloombergNEF'in araştırması ise SHURA'nın bulgularını destekliyor ve çıtaı daha da yükseltiyor" dedi.

SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi Direktörü Değer Saygın ise, 2018'de ve 2019 Ocak ayında yayınladıkları raporlara değinerek enerji dönüşümünde Türkiye'nin potansiyelini, hangi

yatırımlara ihtiyaç duyulduğunu anlattı. Saygın, Türkiye'nin enerji dönüşümüne hız kazandırması için yapılması gerekenleri şöyle özetledi:

“BloombergNEF'in çalışması önümüzdeki yıllarda güneş ve rüzgâr yatırım maliyetlerindeki düşüşün devam edeceğini ortaya koyuyor. Türkiye'nin bu düşüş potansiyelinden yararlanması için, başarılı birçok ülke örneğinde olduğu gibi uzun vadeli planlamayı önceliklendirmesi önemli. Bu planı hayata geçirebilmek için de daha güçlü bir düzenleyici çerçevenin belirlenmesi ve bu çerçevenin kapsamının Türkiye'de enerjinin yarısından fazlasının yenilenebilir kaynaklardan üretilmesi için gereken esnekliği sağlayacak şekilde düzenlenmesi büyük fayda sağlayacak.”

Katherine Poseidon ise şunları söyledi: “BNEF'in Yeni Enerji Görünümü modelinin en düşük maliyetli senaryosuna göre, yenilenebilir enerjideki düşen teknoloji maliyetleri sayesinde 2050'de Türkiye'de üretilen elektriğin yüzde 88'i sıfır karbon emisyonlu kaynaklardan sağlanabilir. 2023'de ise yeni kurulan rüzgâr ve güneş santrallerinden üretilen elektriğin maliyetinin yeni kömür santrallerine göre daha ucuz olabileceğini görüyoruz. Halihazırda ise yeni güneş ve rüzgâr santrali kurmak, kombine doğal gaz çevrim santrallerinin işletiminden daha ucuz.”

Güneş Yatırımları Doğalgazdan Ucuz Olacak

Rapora göre, Türkiye'nin toplam elektrik kurulu gücünün 2017 ile 2050 yılları arasında iki katına çıkması öngörülüyor. Onshore rüzgâr (yüzde 25) ve güneş (yüzde 25) enerjisi kurulu güçlerinin payının toplam kurulu gücün yarısına denk gelmesi bekleniyor. Rüzgâr ve güneşin kurulu güçteki payı artarken yatırım maliyetlerindeki düşüşe dikkat çekiliyor. Çalışmada şu bilgilere yer veriliyor:

“Büyük ölçekli güneş santrallerinin seviyelendirilmiş elektrik maliyetlerinde 2018 ile 2050 yılları arasında yüzde 77'lik düşüş öngörülmektedir. Aynı dönemde rüzgâr enerjisinden üretilen elektriğin seviyelendirilmiş maliyetinin yüzde 56 oranında düşeceği beklenmektedir. Aynı zamanda 2020'lerin başından itibaren yeni kurulan güneş ve rüzgâr santrallerinin seviyelendirilmiş enerji maliyetlerinin yeni kurulan kömür ve doğalgaz santrallerine oranla daha ucuz olacağı düşünülmektedir. Analiz ayrıca, 2023 yılında büyük ölçekli güneş enerjisi santrali yatırımlarının mevcut doğal gaz santrallerinin işletmesinden daha ucuz hale geleceğini öngörmektedir.”

Enerji Talebi 30 yılda iki katına çıkacak

2017 yılında, Türkiye'nin kurulu gücünün yarısından biraz fazlasının fosil yakıtlarından oluştuğuna dikkat çekilirken, 2050 yılında yenilenebilir enerjinin toplam kurulu güçteki payının yüzde 68 seviyesine ulaşabileceği vurgulanıyor.

2017 ile 2050 yılları arasında büyüyen ekonomi ve nüfus artışı sebebiyle elektrik talebinin günümüze oranla iki katına çıkmasının (yüzde 126 artması) beklendiği belirtilirken, 2023 itibarıyla elektrik talebindeki artışa rağmen elektrik sektörünün sera gazı emisyonlarının düşebileceğinin altı çiziliyor.

Sıfır Emisyonlu Elektrik Üretimine Payı Yüzde 88

Bununla birlikte raporda 2018 ile 2050 yılları arasındaki yeni kurulu güç yatırımının yaklaşık 276 milyar dolar olabileceği belirtiliyor. Ayrıca üretimde yenilenebilir kaynakların payının artmasıyla Türkiye'nin elektrik sisteminde daha fazla esnekliğe ihtiyaç duyulacağı altı çiziliyor. Doğal gaz santralleri de bu esnekliğe kısmen katkıda bulunabilecek. Bunun yanında BloombergNEF'in çalışmasından çıkan sonuçlara göre batarya depolama sistemleri gibi gelişmeler esnekliğin artırılmasında rol oynayacak ve toplam elektriğin yüzde 88'inin sera gazı emisyonuna sebep olmayan kaynaklardan üretilmesine imkân verecek.

Etkinlik kapsamında ayrıca SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi Yönlendirme Komitesi Başkanı Selahattin Hakman, **Limak Enerji Grubu CEO'su Birol Ergüven**, **Borusan EnBW Genel Müdürü Mehmet Acarla** ve **Enerji Ticareti Derneği Kurucu Başkanı ve Başkan Vekili Mustafa Karahan**'ın katıldığı **'Türkiye'nin Uzun Vadeli Enerji Planlaması Nasıl Güçlendirilir ve Yatırım Risklerinin Üstesinden Nasıl Gelinir'** başlıklı oturum düzenlendi.